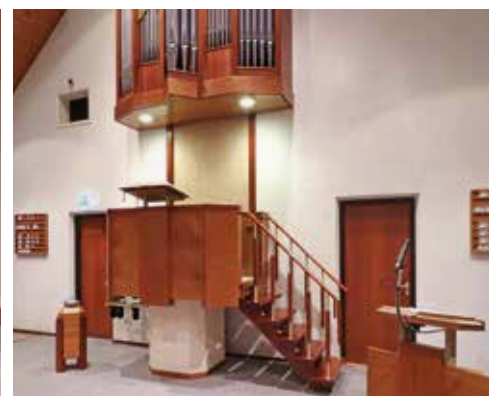

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Meeuwen

23/01/2020
jaargang 98

nr **17**

Op 29 januari 1986 overlijdt ouderling C. Noorloos te Babyloniënbroek, in de leeftijd van 84 jaar. Vanaf 1933 heeft hij de gemeente van Meeuwen in het ambt gediend, eerst vijftien jaar als diaken, daarna achtendertig jaar als ouderling. Op 3 februari vindt de begrafenis plaats. Nadat ds. A. Hofman tijdens de rouwdienst over Psalm 89 heeft gesproken en ds. J. Mol op de begraafplaats over Openbaring 21, wordt de plechtigheid afgesloten door ds.

L. Vogelaar: 'Er is een liefdeband tussen ons geweest. In die korte tijd dat we hier waren, was hij al veel ziek. 's Maandagsmorgens ging ik in de regel eerst naar Noorloos. Nu, het was voor mij nooit een moeilijke gang. Daar lag wat. Ja, wat zijn het dan zoete banden die mij binden aan des Heeren lieve volk. Die man wist van verdrukkingen, die man wist van strijd. (...) Maar nu heeft de Heere volkomen uitkomst gegeven. Hij is de strijd te boven; hij is zichzelf te boven.'

Deze zal groot zijn

De herdenking van het heilsfeit van Kerst ligt alweer enige weken achter ons. Het is goed om ons voortdurend te bezinnen op de zegeningen van de heilsfeiten.

Deze zal groot zijn...
Lukas 1:32a

Wat betreft de zegen van Kerst krijgen we de indruk dat dit helaas nogal eens tot de maand december beperkt blijft. Vandaar dat we willen mediteren over een adventsstof in januari. Een heils-feit gaat immers over Gods heils-handelen, en dat is aan geen tijd of plaats gebonden.

De woorden van de engel, hier gesproken tot Maria, hebben een reikwijdte die ver boven Advent en Kerst uitstijgt, en ons laat zien hoe heerlijk de bediening van de geboren Koning is en ook blijft. In de overdenking hiervan beperken we ons nu tot de staat van Zijn vernedering.

'Deze zal groot zijn.' 'Deze.' Zo wordt Hij ons ook na Advent en Kerst aangewezen in al Zijn Middelaarsbediening en Middelaars-graveerselen. Over groot zijn en groot doen denkt de gevallen mens wel te kunnen meepraten. Leven wij met onze kinderen immers niet in een wereld waarin alles draait om grootdoenerij? Alles wat groot is, heeft zo gauw onze bekoering. Grote gebouwen, grote huizen, grote gemeenten, grote mensen..., ja, vult u het zelf maar in. Nebukadnézar sprak: 'Is dit niet het grote Babel, dat ik gebouwd heb tot een huis des koninkrijks, door de sterkte mijner macht en ter ere mijner heerlijkheid?' (Dan. 4:30).

Geestelijk ligt het van nature helaas niet anders. Toen de mens in het Paradijs als God wilde zijn, wilde die mens groot worden. Net zo groot als God. Hier ligt de wortel van alle menselijke grootdoenerij. Helaas komt dit zelfs voor na ontvangen genade. Groot worden en groot doen met genade. Natuurlijk kan dat niet, want

genade maakt altijd klein. Toch gebeurt het. Wat kunnen we groot doen met onverdiende en ontvangen weldaden. Wat is geestelijke hoogmoed een groot kwaad. Laat daarom nu het woordje 'Deze' eens genoeg zijn om ons van onze vermeende grootheid af te brengen. Want het is van tweeën één: of Hij is groot, of ik ben het. En als Hij het is, ben ik het niet. Als Hij het niet is, ben ik het. Genoeg stof tot mediteren, lijkt mij zo.

Gedaante noch heerlijkheid

'Deze'. De Schrift wijst Hem aan. De vraag dringt waarin Hij dan groot is. Voorwaar geen onbelangrijke vraag, want hieraan ligt een verborgenheid ten grondslag. De wijsheid hierin is de wijzen en de verstandigen verborgen, maar de kinderens geopenbaard. De profeet Jesaja schrijft dat Hij geen gedaante noch heerlijkheid had als wij Hem aanzagen. Welnu, zo is het ook buiten het geloof om. Zeer gering was Zijn verschijning op deze aarde. Een voederbak was Zijn wieg. Is deze niet Jezus, de Zoon van Jozef, Wiens vader en moeder wij kennen? De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen had niet waar Hij het hoofd kon nederleggen. Wat is Zijn einde gering geworden, daar letterlijk vervuld is wat de profeet in de Psalm reeds had geprofeteerd: 'Ik ben een worm en geen man'. Maar wat ziet het geloof hier met een geestelijke verrekijker en een geestelijk vergrootglas. Het komt er maar op aan hoe u het bekijkt.

ds. H. Hofman,
Kalamazoo (VS)

In dit nummer

4 Commentaar:
Een grote afgrond

6 Standaardwerk
over kerkrecht

16 Vraag het maar aan
een kind van de Heere

2 Deze zal groot zijn
3 Leren op de school van Christus [4]
5 Een mens te Jeruzalem [5]
7 Ook dat was Leiden
8 Boekennieuws
9 Kerknieuws
10 Berichten
10 Kerkdiensten
15 Jeugdrubriek

'Deze zal groot zijn'. Niet alleen in Zijn verhoging, maar ook - of mag ik zeggen juist - in Zijn vernedering? Wat is Jezus groot en sterk als Hij de weg gaat die God de Vader Hem heeft opgelegd. Wat is de Middelaar groot, juist als Hij al de krankheden en smarten van Zijn volk op Zich neemt. Wat verrijst Hij als de machtige Leeuw uit Juda's stam, als het geloof de straf die ons de vrede aanbrengt, mag zien als op Hém gelegd. Hoe is Hij dan toch zo groot? Ach, het wordt ons duidelijk als we door een geschonken geloof elk detail van Jezus' vernedering door Gods Geest leren toe-

Leren op de school van Christus [4]

passen op onszelf. Wat rijst een nijpende schuld en een vloekende wet dan hoog op als deze op Hém wordt gelegd. Wat wordt een kleine zonde dan groot, als we de Borg zien kruipen door de hof. Wat weegt het recht Gods dan zwaar als ik leer dat de Middelaar daar kroop voor mijn zonden en schuld.

Hier neig ik het oor, daar ik op Gods inspraak wacht. Want ik kan die prijs der ziele, dat rantsoen, aan God in tijd noch eeuwigheid voldoen. Wat rijst de Borg dan in waardigheid als het geloofsoog op Hem leert zien en rusten. Wat wordt Hij groot in macht, als Hij de zaak van de zaligheid komt over te nemen voor arme en verloren zondaren. Hoe groot, hoe schitterend is Zijn eer - in deze niet door 't heil aan Hém, maar nu aan mij bewezen!

Wat wordt een kleine zonde dan groot, als we de Borg zien kruipen door de hof. Wat weegt het recht Gods dan zwaar als ik leer dat de Middelaar daar kroop voor mijn zonden en schuld.

Koning in der eeuwigheid

En geliefde lezer, nu hebben we het alleen nog maar over Zijn grootheid in Zijn vernedering. Overdenk eens dat, als Hij daar nu reeds zo groot is, hoe oneindig groter Deze is in Zijn verhoging. Daarop zal de engel ongetwijfeld gedoeld hebben als hij in het volgende vers zegt dat Hij over het huis Jakobs Koning zal zijn in der eeuwigheid (vers 33).

Ik volsta in dit korte bestek met nog te wijzen op de grootheid van Zijn genade voor grote zondaren. Groot en ruim is de aanbidding van Zijn vriendschap aan vijanden. Groot is de ruimte die er is bij God vandaan.

Welaan, overdenk de woorden eens en laat een grote Zaligmaker toch niet tevergeefs nodigen, want dan zal diezelfde nodiging aanstonds uw grootste smart zijn in de plaats waar zij nooit meer zal klinken.

Ralph Venning

Deel I Inleiding

IV. VADERS, JONGELINGEN, KLEINE KINDEREN

In de verzen 13 en 14 van 1 Johannes 2 zien we drie onderscheiden categorieën christenen. De karakterisering van elk van deze drie geeft precies aan wat ze in geestelijk opzicht bereikt hebben.

- Ten eerste de 'vaders'. Zij hadden de meest zuivere en volmaakte kennis van Hem Die van de beginne was, namelijk Christus Jezus (Joh. 1:1-2), de eeuwige Vader, zoals Christus genoemd wordt (Jes. 9:6), Die gisteren, heden en tot in eeuwigheid Delfde is (Hebr. 13:8), de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, Die is en Die was en Die komen zal, Jehova (Openb. 1:8). Dit wordt herhaald in vers 14.
- Ten tweede de 'jongelingen', van wie gezegd wordt dat ze de boze overwonnen hadden en dat ze sterk waren (vers 14), dat het Woord van God met kracht in hen bleef, zoals de boog van Jozef (Gen. 49:24).
- Ten derde de 'kleine kinderen', van wie gezegd wordt dat ze de Vader gekend hebben als hun hemelse Vader Die hen liefgehad heeft.

V. ZUIGELINGEN

In het algemeen vatten verklaarders deze verzen zo op alsof ze over alle categorieën christenen spreken, alsof er geen andere categorieën zijn dan deze drie. Dus, dat alle heiligen óf kleine kinderen zijn, óf jongelingen, óf vaders in heiligheid. Met respect voor deze uitleggers geloof ik echter dat er nog een vierde categorie is, ondergeschikt aan of jonger dan de jongste van genoemde drie. Zij die de Vader nog niet als zodanig kennen, zijn zuigelingen en worden ook zo genoemd, zoals dat ook in het natuurlijke geldt.

De zuigeling in de genade wordt keer op keer in de Schrift genoemd en heeft een geringere gestalte dan de kleine kinderen. Zo God wil, zal ik dit verderop laten zien, wanneer ik de kenmerken bespreek van elke stand in de genade. Voor dit moment zal ik er alleen dit in het algemeen van zeggen: De vaders, of ze nu jong of oud in jaren zijn, worden zo genoemd vanwege hun grote ervaring en wijsheid, omdat ze al de lagere standen gepasseerd zijn. De jongelingen worden gekenmerkt door hun kracht en hun geloof, waardoor ze de boze overwonnen hebben. De kleine kinderen kenmerken zich door het kennen van de Vader, wat op een staat van verzekering duidt. En de zuigelingen drinken melk, de eerste beginselen van bekering en geloof. Zij verlangen naar groei. Dit alles blijkt duidelijk uit diverse Schriftplaatsen waar deze onderscheiden categorieën genoemd worden, juist met deze benamingen. We zullen elk van deze - zo God het wil - in de volgende hoofdstukken onderzoeken.

(wordt vervolgd)

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

Een grote afgrond

Het opinieblad *De Nieuwe Koers* en het kennisplatform 'Weet wat je gelooft' zijn bezig met een onderzoek naar het geloof in de hel. Ze willen weten of er volgens Nederlandse christenen een hel bestaat en of dit wel te rijmen is met een God van liefde. Maar is het niet beter om te luisteren naar wat de Bijbel op deze vragen zegt?

ds. G. Clements,
Gouda

Het eindgericht

In de Bijbel is de hel een ontzaglijke realiteit. Die staat in nauwe samenhang met het wezen van de God van Israël. God haat en straft de zonde, 'Gij haat alle werkers der ongerechtigheid' (Ps. 5:5). Er zijn omstandigheden waarin de hel op aarde soms al voelbaar wordt. Iedere zonde is 'ik-gericht' en strijdig met Gods liefdeswet. Zonde maakt de mens eenzaam. De verlatenheid van de buitenste duisternis is daarvan de uiterste consequentie.

Oude Testament

Mensen die de hel loochenen, denken dat te kunnen onderbouwen met het Oude Testament. Inderdaad is er in het Nieuwe Testament meer aandacht voor de hel. Toch is de gedachte van de hel in het Oude Testament beslist niet afwezig. Direct na de zondeval in het paradijs doet de dood als verdervende macht zijn intrede. Adam en Eva worden uit het paradijs bij God vandaan verdreven. De scheiding van God zal straks het uiteindelijke oordeel van de

rampzaligheid uitmaken. De profeten van het Oude Testament spreken bijna allemaal van de grote 'dag des HEEREN', waarin het oordeel voltrokken wordt. 'Want ziet, die dag komt, brandende als een oven' (Mal. 4:1).

Nieuwe Testament

Het Nieuwe Testament spreekt misschien uitgebreider over de hel, maar is zeker niet in tegenspraak met het Oude Testament. Wanneer we het Nieuwe Testament erop naslaan, zien we dat op drie aspecten de nadruk valt: 'veroordeling', 'verderving' en 'verlating'. Het eerste aspect is de Goddelijke veroordeling of straf. De hel is Gods rechtvaardige straf op de zonde. 'Die zal strafbaar zijn door het helse vuur' (Matth. 5:22).

Het tweede aspect is de verderving van de onbekeerlijke mens. 'Breed is de weg, die tot het verderf leidt' (Matth. 7:13). Evangelischen, zoals John Stott, leggen de nadruk op deze verderving, omdat zij moeite hebben met een eeuwigdurende straf. Voor

hen is de hel vooral het definitieve einde van de goddelozen. Maar zij zien over het hoofd dat de Bijbel spreekt van een 'eeuwig verderf' (2 Thess. 1:9).

Het derde aspect van de hel is de verlating. Deze verlating heeft Christus in een gelijkenis uitgedrukt met de aangrijpende woorden: 'Gaaf weg van Mij' (Matth. 7:23). Paulus noemt de drie aspecten van 'straf, verderf en verlating' in 2 Thessalonicenzen 1:9, 'Dewelken zullen tot straf lijden, het eeuwig verderf, van het aangezicht des Heeren en van de heerlijkheid Zijner sterkte'.

De Verlichting

De eerste grote aanval op de eeuwige straf kwam van Origenes (†253). Hij geloofde in het herstel van alle dingen, zelfs van de gevallen engelen. Zijn opvatting werd veroordeeld op het concilie van Constantinopel (381). Sindsdien is lange tijd aan het bestaan van de hel niet getwijfeld. De Middeleeuwen en de Reformatie hielden zich aan de letterlijke uitleg van de Bijbel, waarbij de Reformatie vooral soberheid betrachtte.

Pas sinds de Verlichting in de achttiende eeuw is de hel weer onder kritiek gesteld. De menselijke rede werd zelfstandig en de Schrift kwam onder het ontleedmes van de twijfel. Hoe kan er in de hel duisternis en tegelijk vuur zijn? Of hoe kan iemand eeuwig pijn lijden en tegelijk vergaan? We zagen dat deze aspecten van de helse straf elkaar niet uitsluiten, maar juist aanvullen.

In onze tijd heeft voor het merendeel van de kerkmensen de hel als eeuwige straf afgedaan. Men wil het alleen symbolisch opvatten. Het onderzoek dat de Nieuwe Koers gestart is, zal ongetwijfeld deze gedachte opnieuw versterkt zien. De moderne kerkmensen beseft niet dat met de ontkenning van de hel, het hart van het Evangelie wordt geraakt. De genoemde aspecten van de straf, het verderf en de Godsverlating komen in de nederdaling ter helle van Christus reëel naar voren. Hij boog gewillig onder Gods toorn (Luk. 22:42). Zijn gelaat was meer 'verdorven' dan van andere mensenkinderen (Jes. 52:14). Hij gevoelde Zich geheel van God 'verlaten' (Matth. 27:46). Het avondmaalsformulier wil dat aan deze bittere lijdensweg van Christus gedacht wordt en spreekt daarbij van een zalige en onmisbare ruil: Hij van God verlaten, opdat wij nimmermeer zouden verlaten worden. Buiten deze zalige ruil staat elk mens voor een afgrond. 'Uw oordelen zijn een grote afgrond' (Ps. 36:6).

Heilige tweespalt

‘Zie, Deze wordt gezet tot een val en opstanding van velen in Israël’.

Lukas 2:34b

Simeon profeteert dat het heil niet alleen voor de Joden is, niet uitsluitend voor Israël, maar dat het in de nieuwe bedeling met vrucht aan de heidenen verkondigd zal worden: Ook ’t heidendom zal van Zijn lof getuigen.

J. van ’t Hul,
Lieren

Het Kind van Jozef en Maria is gegeven tot een Licht der heidenen, door ’t licht dat nu ontstoken is, om Gods heil te zijn tot aan het einde der aarde. God is in d’f Kind Jezus de wereld met Zichzelf verzoenende. De oogst zal worden ingehaald. ‘Komt, verwondert u’. Simeon zingt het mooiste lied van enen Koning: ‘Beminnelijk Vorst, Uw schoonheid hoog te loven, gaat al het schoon der mensen ver te boven’. Alles wat aan het Kind Jezus is, is gans begeerlijk. Maar ook aan de mooiste liederen komt op deze aarde een eind.

Simeon had gezongen over de Zaligmaker, Die in hoogsteigen persoon de Zaligheid wás en Die de zaligheid ook bereid had voor het aangezicht van al de volken. Dat was zijn lied geweest. Maar opeens ziet hij daar weer die vader en die moeder staan, Jozef en Maria. Even had hij geen erg meer in hen gehad, zó was hij vervuld van Hem Die in zijn armen ligt. Hij beseft dat hij weer afstand van het Kind moet doen. Hij mocht het wel even in z’n armen houden, maar hij kan het niet blijven vasthouden. Het ogenblik was zo genoten en wordt ook

zo weer toegesloten. ‘Rara hora et parva mora’, ofwel: een zeldzaam uur van korte duur (Bernardus van Clairveaux).

Anderen zegenen

‘En Simeon zegende henlieden’ (Luk. 2:34a). Terwijl de priesters in de tempel in de weer zijn met hun godsdienstige vormendienst, breidt Simeon als een geroepen priester zijn handen uit en zegent hij deze eenvoudige ouders. Over hen spreekt hij als een dienaar des Heeren de zegen uit, want zij zijn gezegende mensen nu zij voor dit Kind mogen gaan zorgen. ‘Wie zelf door God gezegend is, kan ook anderen zegenen’ (Da Costa).

Dan gaat Simeon moeder Maria toespreken. Jozef mag best meeluisteren, maar zijn woorden zijn vooral voor háár bestemd. Hij vereert Maria niet, maar eert haar wel. Want zij is de natuurlijke moeder, en Jozef is niet de vader.

Simeon zegt: ‘Zie, Deze wordt gezet tot een val en opstanding van velen in Israël, en tot een teken dat wedersproken zal worden’ (Luk. 2:34b).

Hij spreekt tot de moeder en wijst onder-

tussen naar haar Kind: ‘Déze’. Het gaat om dat kleine Kind, veertig dagen oud, dat nu weer bij de moeder is. ‘Deze’. D’f Kind. Wat is er dan met dat Kind? Simeon zegt het: Dit Kind zal, als de tijd daar is, twee soorten reacties oproepen. Voor de één zal Hij zijn tot een dodelijke val (een ‘skandalon’), want men wil niet dat Hij Koning over hun leven zal zijn. Voor een ander zal Hij zijn tot een opstanding, als ze in Hem uit hun geestelijke dood zullen opstaan tot een nieuw leven.

Separeren

Het Kind gaat dus separeren, scheiding teweeg brengen, zal twee soorten mensen onderscheiden. Daar is Hij toe ‘gezet’, zegt Simeon. Daar is Hij dus juist toe ‘verordineerd’ (kanttekeningen), om voor heilige tweespalt te zorgen!

Jesaja had er al over geprofeteerd: ‘Dan zal Hij ulieden tot een Heiligdom zijn, maar tot een Steen des aanstoots en tot een Rotssteen der struikeling’ (Jes. 8:14a). Voor een één is dit Kind straks een heiligdom, een veilige plek, maar voor de ander zal Hij een Rots zijn waaraan ze zich zullen stoten. Dan is Hij de Steen Die de bouwlieden zullen verwerpen en waarover velen zullen struikelen. Voor de één is Hij een reuke des levens ten leven, voor een ander een reuke des doods ten dode. Er zullen er zijn die uitroepen: Kruis Hem, kruis Hem, weg met Deze. Zulken zullen over Hem vallen. Anderen zeggen: ‘Deze is de Christus’. Wie straks niet vóór dit Kind is, zal tegen Hem zijn. Wie bij Hem niet wil opstaan tot een nieuw leven, niet door Hem wil worden opgericht, die moet bij Hem ten val komen. Een derde weg is er niet. ‘Meent niet dat Ik gekomen ben om vrede te brengen op de aarde; Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard. Want Ik ben gekomen om den mens tweedrachtig te maken’ (Matth. 10:34, 35a).

(wordt vervolgd)

Standaardwerk over kerkrecht

ds. P. Mulder,
Geldermalsen

Onder redactie van prof. dr. H.J. Selderhuis is een **Handboek Gereformeerd Kerkrecht** verschenen. Het mag gerust een standaardwerk worden genoemd.

Het boek is interkerkelijk opgezet waarbij de schrijvers zich allen verbonden weten met het gereformeerd kerkrecht. Uit de kring van Gereformeerde Gemeenten werkten mee de broeders J.T. van den Berg, M. Golverdingen, M.J.W. Hoek, W. Silfhout en W.A. Zondag. Op deskundige wijze worden de hoofdzaken van het gereformeerd kerkrecht aan de orde gesteld.

Het boek kent vier delen. Eerst is er het Principieel deel. Dr. Selderhuis schrijft daarin over kerkorde, kerkrecht en kerkverband. Vervolgens wordt in dit deel ingegaan op de Bijbelse gegevens en op de theologische beginselen van het gereformeerd kerkrecht. De verhouding tot de belijdenis komt aan de orde. Betekenisvol is de uitspraak 'De kerkorde kan alleen de schriftuurlijke eenheid en de vrede dienen van kerken die ook metterdaad één in belijden zijn'. Kerkrecht is normatief en zo dienen recht en gerechtigheid binnen het kerk-wezen gestalte te krijgen, zo wordt terecht gesteld. Ook is er in dit deel helder aandacht voor het kerkelijk recht in verhouding tot het burgerlijk recht. De kerk heeft veel inhoudelijke en kerkordelijke ruimte. De rechter greep weleens in, maar dat gebeurde tot nu toe alleen als men eigen regels niet zorgvuldig hanteerde.

Geestelijke bestuurswijze

In het tweede deel wordt een overzicht gegeven van de ontwikkeling van het kerkrecht in de historie. 'De nadrukkelijke aanduiding van het kerkelijk regiment als een geestelijke bestuurswijze maakt duidelijk dat Calvijn een relatieve zelfstandigheid

In het "Handboek Gereformeerd Kerkrecht" wordt onder meer geschreven over de kerkelijke vergaderingen.

van de kerk en haar organen wenselijk en noodzakelijk achtte'. Bijzondere aandacht gaat uiteraard naar de DKO, de voorgeschiedenis en de totstandkoming ervan, en ook naar de verdere ontwikkelingen rond de DKO in diverse kerkverbanden tot op vandaag. Een interessant hoofdstuk, mag wel opgemerkt worden.

De helft van het boek is voor het Systematisch deel. Hierin wordt in lijn met de structuur van de DKO geschreven over de diensten (ambten), over de kerkelijke vergaderingen, over de leer, sacramenten en liturgie en over de tucht.

De verleiding is groot hieruit veel naar voren te halen dan wel te citeren. De ruimte laat dit niet toe. Met een enkel punt moet volstaan worden. De agenda van de classis moet vooraf aan de kerkenraden bekend zijn. Er kan dan ook over gesproken worden. Afgevaardigden kunnen van hun kerkenraad echter geen standpunt meenemen. Dit is niet naar de aard van een classisvergadering.

Een ander punt: Wanneer iemand in appel gaat vanwege een kerkenraadbesluit, dan moet hij aantonen dat dit besluit ingaat

tegen Gods Woord, de belijdenis of de kerkorde.

Tucht over ambtsdragers

In het overigens zeer lezenswaardige hoofdstuk over Tucht over ambtsdragers, en ook in het hoofdstuk over attestaties, wordt wat de Gereformeerde Gemeenten betreft helaas consequent een wezenlijke fout begaan. Veelvuldig wordt uitgegaan van en geciteerd uit de oude uitgave "In orde", terwijl deze in 2007 door onze Generale Synode is ingetrokken en vervangen door "In goede orde". In voetnoten wordt vermeld dat uit "In goede orde, 1999" geciteerd wordt, terwijl dat is uit "In orde, 1999". "In goede orde" kwam eerst in 2007 uit. Zo wordt er nogal wat ter sprake gebracht wat geen kerkelijk gezag meer heeft binnen de Gereformeerde Gemeenten. Het is erg jammer dit te moeten opmerken.

In het vierde deel komt een aantal belangrijke praktische zaken aan de orde die actueel zijn. Zo wordt ter zake kundig geschreven over Kerk, kerkrecht en privacy. Omtrent de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) komen heldere lijnen en adviezen met richtlijnen naar voren. Voor iedere kerkenraad nuttig en ter zake doende. Dat geldt ook voor de hoofdstukken waarin geschreven wordt over Kerk en arbeidsrecht en over Kerk en aansprakelijkheid. De predikant valt, wanneer in de beroepsbrief de verhoudingen goed omschreven zijn (een rechtsverhouding 'sui generis'), niet onder allerlei bepalingen van het reguliere arbeidsrecht. Ook lijkt er wel een bepaalde eigenstandige positie mogelijk voor een pastoraal werker. Dat vereist uiteraard een goede kerkelijke regeling, die weg blijft bij diverse typische kenmerken van het arbeidsrecht.

Wat de aansprakelijkheid betreft, is het zaak dat goed op de verantwoordelijkheden gelet wordt. De kerk moet er vanuit gaan een hoge mate van verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid te hebben voor vrijwilligers die dingen voor en vanwege de kerk doen. De kerkenraad heeft veelal wettelijke eindverantwoordelijkheid. Dit geldt ook in het verenigingsleven.

Zo geeft dit "Handboek" een goed overzicht, wezenlijke bezinning en ook een heel praktische handreiking. Van harte aanbevolen voor betrokken gemeentelieden en zeker voor onze kerkenraden en predikanten.

"Handboek Gereformeerd Kerkrecht", dr. Herman J. Selderhuis (red.); uitg. Groen, Heerenveen; 512 blz.; € 59,95.

Ook dat was Leiden

Nee, zo grondig en volledig als dr. R.B. Evenhuis in zijn bekende serie "Ook dat was Amsterdam" de kerkgeschiedenis van onze hoofdstad beschrijft, zo uitgebreid is het boek van M. Houtman over de Gereformeerde Gemeente van Leiden niet. Toch moest ik aan die titel denken. Het boek geeft namelijk veel meer dan de geschiedenis van onze gemeente in Leiden/Leiderdorp.

S. Boogaard,
's-Gravenpolder

De auteur beschrijft een stukje kerkgeschiedenis van Leiden over een periode van vijf eeuwen. Het boek bestaat uit drie delen. In het eerste deel schetst de auteur de geschiedenis van de Middeleeuwen tot de Verlichting. Diverse oudvaders komen aan de orde. Het tweede deel gaat over de eeuw van de Afscheiding, waarbij ook nadrukkelijk aandacht gevraagd wordt voor het werk van ds. L.G.C. Ledeboer, die niet alleen in Leiden gestudeerd heeft, maar er ook gevangen zat wegens het houden van 'ongeoorloofde samenkomsten'. De gemeente is ook uit zijn werk ontstaan.

Hoewel het begin niet helemaal duidelijk is, was er in de classisvergadering van de Ledeboeriaanse gemeenten in 1853 ook een afgevaardigde ouderling uit Leiden. Onder ds. P. Los is de gemeente een vrije gemeente geworden. Bij de vorming van de Gereformeerde Gemeenten in 1907 is Leiden met haar toenmalige predikant, ds. G. van Reenen, toegetroten tot dit kerkverband. Het derde deel gaat over een geordend kerkelijk leven binnen de Gereformeerde Gemeenten en beschrijft dus de periode vanaf 1907.

Van geslacht tot geslacht

De rode draad die door dit boek loopt, is de trouw des Heeren. De Heere verheerlijkt Zijn genade van geslacht tot geslacht. Ondanks al het menselijke: zonde, dwaasheid, hoogmoed en nog veel meer, houdt de Heere Zijn kerk in stand. In de bijna 170 jaar dat de gemeente bestaat, heeft ze twaalf predikanten gehad. Predikanten die komen en, na kortere of langere tijd,

weer gaan of door de dood worden weggenomen, zoals ds. W. de Wit in 1954 na nog geen halfjaar in Leiden gestaan te hebben. Onbegrepen wegen, maar ze hebben een plaats in Gods heilig raadsplan. In het boek staan veel gebeurtenissen en gegevens die de moeite waard zijn te vermelden. Iedereen begrijpt dat je je moet beperken. Iets wat me getroffen heeft, is de scheuring in 1953. Een ouderling en een diaken gingen mee met de groep die uittrad. De ouderling schreef in zijn afscheidsbrief aan de kerkenraad: 'Gezien de jaren achter ons waarin wij met broederlijke liefde samen gingen, zoo smart het mij deze zoo gewichtige stap te doen...! Ook de diaken schreef: '...dat het mij innerlijk smart, daar ik altijd met aangenaamheid de kerkelijke vergaderingen heb bezocht en er een band van liefde in ons midden was'. Mogelijk dat het in de gemeente wel scherper gelegen heeft. Het is een voorrecht dat er in een kerkenraad van een liefdeband getuigd mag worden. Maar wat is het dan dubbel schrijnend wanneer deze band door zo'n droevige scheiding verbroken wordt.

Ondanks al het menselijke: zonde, dwaasheid, hoogmoed en nog veel meer, houdt de Heere Zijn kerk in stand.

Sinds het vertrek van ds. R. Boogaard zijn er 89 beroepen uitgebracht. Vanwege het predikantentekort in onze gemeenten missen vele gemeenten node het ambt van herder en leraar. Dit geldt wel in het bijzonder de gemeente van Leiderdorp. Enkele (schoonheids)foutjes die ik tegenkwam, vermeld ik niet. Vele lezers zullen het waarschijnlijk niet eens opmerken, des te beter. Wel moet mij van het hart dat de letter vrij grijs is. Het boek is rijk geïllustreerd met ongeveer 300 foto's. Dit grote aantal is er de oorzaak van dat foto's vrij klein zijn afgedrukt. Voor ieder die zich verbonden voelt aan de gemeente Leiden/Leiderdorp is dit boek een aanrader, alsook voor de liefhebbers van de kleine kerkgeschiedenis.

N.a.v. "Gereformeerden aan de Nieuwe Rijn. Geschiedenis van de Gereformeerde Gemeente van Leiden - en wat eraan voorafging", M. Houtman; uitg. De Banier, 416 blz.; € 37,50.

Boekennieuws

Door de liefde van Christus gedrongen

"Door de liefde van Christus gedrongen", dr. A. de Reuver; uitg. Den Hertog; 160 blz., € 16,50.

Dr. A. de Reuver heeft een mooi boek geschreven over de plaats van geloof en belofte in de prediking van Andrew Gray en de gebroeders Erskine. Gods belofte van zaligheid voor ieder die in Christus gelooft, was de leidende gedachte in de theologie van zowel Gray als van de gebroeders Erskine. Zij hebben met grote helderheid en kracht aangetoond dat het christengeloof zijn grond en voedingsbodem heeft in de genadige belofte van het Evangelie. Waar kan de schuldige en verloren mens anders op hopen dan op Gods belofte van genade? Dit sluit alle andere verwachtingen uit, maar is tegelijk zo bevrijdend en reddend.

Dr. De Reuver heeft de gave om deze elementen uit de prediking van Gray en de gebroeders Erskine op een frisse en verstaanbare wijze onder de aandacht te brengen. Je kunt merken dat hij affiniteit met deze predikers heeft. Dit heeft geresulteerd in dit mooie boek. Het lezen ervan heeft mij goedgegaan en ik twijfel er niet aan of dit zal veel zoekende en bestreden harten weldoen en Gods kinderen opnieuw verwonderd maken over de liefde van Christus en het onverdiende karakter van Gods genade.

Wie veroordeeld is door de wet van God en zijn eigen geweten, voor wie slechts overblijft te moeten belijden Gods gramschap dubbel waardig te zijn, zulken mogen zich verwonderen en zich verblijden dat de genade van God en de vergeving van de zonden

ons in Christus kosteloos worden aangeboden. Dr. De Reuver verwoordt dit als volgt: In de belofte komt dus het Evangelie tot ons als de bekendmaking en verklaring van Gods kosteloze genade. Kosteloos, omdat alle kosten volledig gedekt zijn door Christus (blz. 106). Wie, zoals Gray zegt, bevend aan de voet van de berg Sinai heeft gestaan, kan alleen hopen op kosteloze en reeds betaalde genade (blz. 39).

Ik hoop dat dit boek aanzetten mag om de werken van Gray en de Erskines te lezen. De gelovigen uit een voorgeslacht leefden bij en uit deze werken. Toen ik gedoopt werd in 1956, gaf een oude christin mij het kleine boek van Gray: "Wakende aan zijn poorten". Ze voegde er aan toe: 'Daar zul je Jezus in ontmoeten'. Inderdaad, het zijn geschriften waarin Jezus te vinden is.

ds. C. Harinck, Kapelle

Leden van Christus' lichaam

"Leden van Christus' lichaam", ds. H. Polinder en dr. W. van Vlastuin; uitg. De Banier; 83 blz.; € 9,95.

Ds. H. Polinder (CGK) en dr. W. van Vlastuin (HHK) denken in het boekje "Leden van Christus' lichaam" samen na over de belijdenis van de 'gemeenschap der heiligen' in het Apostolicum. Zij gaan in op de vraag wat deze gemeenschap inhoudt en hoe die gestalte krijgt.

Het onderwerp is actueel. Het Griekse woord voor gemeenschap in het Nieuwe Testament is koinonia. De postmoderne cultuur met zijn individualisme en neo-hedonisme leidt in de kerk tot vergruizing van de koinonia. Veel mensen beschouwen zichzelf wel als religieus, maar missen het zaligmakend geloof. Zo worden kerken leger. Zo vergeten mensen de eenheid in leer en levensstijl. Zo groeien modaliteiten. Wat in de postmoderne tijd overblijft, zijn 'kleine verhalen' die alleen zin hebben voor het individu en voor 'hier en nu'.

De kerk kan juist, aldus de auteurs, 'als gemeenschap der heiligen in zo'n samenleving een belangrijke rol vervullen. De kerk mag laten zien hoe zij door Gods genade als gemeenschap functioneert, hoe Christus in Zijn liefde mensen aan Zichzelf en aan elkaar verbindt'. Dat is helemaal waar. Maar dan moeten mensen van de kerk wel iets laten zien van de heiligheid van het ware geloof. Waardoor buitenstaanders de dienst van de Heere kunnen leren zien als een liefdedienst.

Het boekje spreekt vaak over 'de gelovige': 'In Handelingen 2 lezen

we hoe de Heilige Geest zondaren tot de gemeenschap met Christus brengt. Hij overtuigt hen van hun zonden door de prediking van Petrus (...) De gelovigen hebben Hem nodig gekregen in hun verlorenheid'. 'Schiingeloof is tevreden met mooie woorden alleen en vergeet om het ook in praktijk te brengen'. Ook dat is waar. En op uitwendige godsdienst en schiingeloof wordt niemand jaloers.

De auteurs waarschuwen dat 'eenheid in het ware geloof niet mag vervangen worden door de eenheid in een bepaalde vorm van geloofsbeleving'. Zo'n uitspraak heeft op z'n minst iets riskants. Gelukkig wijzen de auteurs op de drie stukken van de Heidelbergse Catechismus als toetsingskader.

Deze uitgave bevat geen uitvoerig pleidooi voor kanselruil of kerkelijk eenwording. Zover zijn onze kerken nog niet.

G. Roos, Kampen

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Middelburg-Zuid, ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Te Zoetermeer, ds. M. Joosse te Ede.

Bedankt:

Voor Berkenwoude, ds. G. Clements te Gouda;
Voor Brant County (Ontario, Canada),
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
Voor Rilland-Bath, ds. W. Visscher te Amersfoort.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS GOES 10 DECEMBER 2019

Ds. D. de Wit opent als preses deze voortgezette vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij memoreert de volgende zaken: Op 9 oktober heeft J. Kruysse van Krabbendijke zijn 25-jarig ambtsjubileum herdacht. Hij was eerst bijna 6 jaar diaken en vanaf juli 2000 mag hij als ouderling dienen. Op 24 november heeft diaken M.G. van de Kreeke zijn ambt om gezondheidsredenen neergelegd. Hij heeft de gemeente Kamperland in liefde en getrouwheid gediend vanaf augustus 1977. Ouderling S.M. Huissen van Hoedekenskerke heeft om persoonlijke redenen zijn ambt neergelegd.

Alle afgevaardigden zijn aanwezig. Aan de zeven afgevaardigde diakenen wordt keurstem verleend. De wettigheid van de vergadering is hiermee vastgesteld. Het moderamen wordt na verkiezing van preses, scribe en quaestor als volgt samengesteld: ds. D. de Wit, preses; ds. A.J. de Waard, assessor; ds. G.P. van Nieuw Amerongen, assessor; oud. M. Blankenstijn, quaestor; oud. P. van Vijven, scribe.

De beknopte notulen van de classisvergaderingen van 18 december 2018, 30 januari 2019, 15 april 2019, 8 juli 2019, 13 juli 2019 en 13 september 2019 worden vastgesteld en ondertekend.

Nadat alle niet-ambtsdragers en niet-afgevaardigde ambtsdragers de vergaderruimte hebben verlaten, wordt de ambtsgeheime versie van deze notulen besproken en, na een kleine correctie, vastgesteld en ondertekend.

Er is een groot aantal ingekomen en uitgegane stukken dat betrekking heeft op appelen die in strikt comité, dus alleen in aanwezigheid van afgevaardigden, besproken zijn. Deze worden ook nu in aanwezigheid van alleen de afgevaardigden behandeld. Een verzoek tot inzage van persoonsgegevens, alsmede een appelschrift, dat ingediend is door een lid uit een van de classisgemeenten, worden in aanwezigheid van alleen ambtsdragers behandeld.

De preses dankt afgevaardigde Van der Wekken voor het verslag dat hij geschreven heeft als lid van de Adviesraad van Kerken voor het Calvin College. Opgemerkt wordt dat er veel in de maatschappij gaande is, dat ook invloed heeft op de school, zowel op docenten als op leerlingen. Dat de DKO aan-

geeft dat er door de kerken aandacht moet zijn voor de jeugd en het onderwijs, is nog steeds actueel.

Het achterliggende halfjaar is in alle classisgemeenten kerkvisitatie gehouden. Er worden over de verslagen geen opmerkingen gemaakt. De preses noemt enkele opvallende zaken: De nood van het vacant-zijn, alsmede de vervulling van de ambten, met name het ambt van ouderling, is in verschillende gemeenten voelbaar. Het gaat om de prediking van het Woord en dat mag in alle gemeenten zijn voortgang hebben.

Voor de vergadering van de PS Zuid, op 23 april, wordt een verkiezing van af te vaardigen predikanten en ouderlingen gehouden. De vier predikanten in de classis worden zonder verkiezing afgevaardigd: ds. C. van Krimpen, ds. G.P. van Nieuw Amerongen, ds. A.J. de Waard en ds. D. de Wit. De volgende ouderlingen worden als primus-afgevaardigden gekozen: S. Boogaard, C. Hoogerland, A.J. de Kraker en P. van Vijven.

In de rondvraag wordt gevraagd of de termijn van verkiezing van de quaestor en de scribe, die nu twee jaar is, op vijf jaar gebracht kan worden. Aan het deputaatschap Kerkrecht zal de vraag worden voorgelegd welke termijn hiervoor aan te bevelen is.

Ook wordt gevraagd of de kosten, die een roepende kerk moet maken om de classis bijeen te roepen, niet beter uit de algemene bijdrage van de gemeenten aan de classis kunnen worden betaald. Deze kosten kunnen met name voor kleine gemeenten een behoorlijke aanslag op hun middelen zijn. De classis besluit dit voortaan te doen.

Wolphaartsdijk is de roepende kerk voor de volgende classisvergadering op dinsdag 14 januari. Als deze geen doorgang heeft, is maandag 6 april de eerstvolgende vergaderdatum.

De preses spreekt woorden van dank voor de broederlijke wijze van vergaderen. Daarna verzoekt hij ouderling F.J. Tollenaar te eindigen, waarna de preses de vergadering sluit.

P. van Vijven, scribe

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

blz. 196

Het nieuwe adres van de scribe van Krimpen a/d IJssel is: IJsseldijk Noord 197, 2935 BM Ouderkerk a/d IJssel; tel. 0180-683428.

**GOD HEEFT IN CHRISTUS
ONS EEN ONGETEKEND
AFSCHRIFT VAN HET
VERBOND DER GENADE
GESTUURD. HIJ ZENDT
ZIJN DIENAREN UIT OM
ONDERTEKENINGEN TE
VERZAMELEN. HEBT U UW
NAAM ER AL ONDER GEZET?**

THOMAS BOSTON

Berichten

ZANGAVONDEN

Barendrecht - kerk Geref. Gemeente, Ploegwei, zat. 8 febr., 19.30 uur, avond t.b.v. Woord en Daad m.m.v. Dirkslands Mannenkoor, Ridderkerks Mannenkoor, Jan Rozendaal en Bert Roest, orgel, meditatie ds. K. Boeder.

Gouda - kerk Geref. Gemeente, Nieuwe Gouwe Oostzijde, zat. 1 febr., 20.00 uur, orgelavond met samenzang, Sietze de Vries, orgel.

Hasselt - Stefanuskerk, zat. 25 jan., 19.30 uur, psalmzangavond, André Nieuwkoop, orgel, leiding ds. M. van Kooten, collecte voor Eliëzer- en Obadjaschool te Zwolle en Helpende Handen.

Terwolde-De Vecht - kerk Geref. Gemeente, Avervoordseweg, zat. 25 jan., 19.00 uur, psalmzangavond met bovenstem, Piet Zuidijk, orgel, leiding ds. D.W. Tuinier.

Zoetermeer - Oude Kerk, Dorpsstraat, zat. 8 febr., 19.30 uur, jubileumconcert chr. ensemble Filomusica; collecte voor Bijbelcentrum Het Kompas in Scheveningen.

MANTELZORGER IN BALANS

Op woensdag 5 februari (19.30 uur) organi-

seert Helpende Handen een bijeenkomst voor ouders en familieleden van mensen met een ernstige, meervoudige beperking. Marijke Stigter spreekt over 'Mantelzorger in balans'.

Locatie: kerk Geref. Gemeente te Woerden, Oudelandseweg.

REGIODAGEN VROUWENBOND

De Bond van Vrouwenverenigingen belegt drie regiodagen: op dinsdag 28 januari te Rijssen-West, op donderdag 6 februari te Zwijndrecht, en op donderdag 20 februari te 's-Gravenpolder. Het thema is: 'Waar liefde woont...' (n.a.v. ons jaarthema: 'Gehoorzaamheid in liefde'). Sprekers zijn ds. A. Verschuure en C. Weerheim.

Aanvang 10.00 uur, einde 15.00 uur. Na de lunchpauze vindt er een bespreking in kleine groepen plaats met aansluitend een plenaire bespreking. Ook belangstellenden zijn van harte welkom. Aanmelden via secretaresse@vrouwenbondgergem.nl

JONGERENWEEKEND WINSTUITVERLIES

Ben jij jong (volwassen) getroffen of betrok-

ken bij kanker? Kom dan naar ons jongerenweekend, deel in de ervaringsverhalen en vindt (h)erkenning in contact met leeftijd-lotgenoten rondom Gods Woord.

Van vrijdag 21 tot in de loop van zaterdag 22 februari op Groot Peppersgoed in Hoevelaken. Aanmelden: www.winstuitverlies.nl/activiteiten

DORDTSE KOREN ZOEKEN PROJECTLEDEN

Op Tweede Paasdag brengen het gemengd koor Vox Humana en het mannenkoor Tehilim het koorwerk "Hij leeft!" ten gehore in de Grote Kerk te Dordrecht. Ds. W.A. Zondag verzorgt een meditatie. We zoeken contact met enthousiaste projectkoorleden, mannen en vrouwen.

Op de donderdagavonden 13 februari, 5 en 26 maart repeteren we in de grote zaal van de Julianakerk, Mauritsweg 286 in Dordrecht. Het gemengd koor begint om 19.30 uur, het mannenkoor om 21.15 uur. De generale repetitie is op 9 april. Gastleden kunnen zich elke week aansluiten bij onze gewone repetities.

Kerkdiensten

ZONDAG 26 JANUARI 2020

Aalst 14.00 uur ds. W.A. Zondag; Alblisserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 16.00 uur ds. G. Clements; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; Arnhem 15.30 uur ds. A. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur ds. A. Schot; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur ds. L. Blok; Bodegraven 10.00 uur (schoolkerkdienst) ds. C.G. Vreugdenhil;

Boskoop 9.30 uur ds. M.H. Schot; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. C.A. van Dieren; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Delft 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Den Haag-Scheveningen 10.00 uur ds. J. Driessen en 17.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Dinteloord 18.30 uur stud. P.C. Vlot; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 uur (H.D.) ds. W.J. Karels en 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 en 15.00 uur ds. A.H. Verhoef; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 15.00 uur stud. P.J. de Raaf; Emmeloord 19.00 uur

ds. R.A.M. Visser; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 18.00 uur ds. A.A. Brugge; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. H.J. Agteresch; Goes 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Goudswaard 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C.J. Meeuse; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Groningen 16.00 uur ds. D.W. Tuinier; Haamstede 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.A. Zondag; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. J. Schipper; Hoedekenskerke 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Hoofddorp 16.00 uur ds. M. Blok; Hoogeveen

De 12-jarige Jezus in de tempel

‘Wist gij niet, dat Ik moet zijn
in de dingen Mijsn Vaders?’

Lukas 2:49

Het moet onze aandacht trekken dat de Vader zeer veel belang stelt in dit Kind. Met Goddelijke belangstelling slaat Hij de Middelaar gade en het is een voldoening voor Zijn Vaderhart dat Zijn welbehagen geschiedt. Zijn welbehagen, van eeuwigheid voorgenomen in de Zoon. Want het hart van de Vader is even vol van liefde als dat van de Zoon. We merken op in dit Kind een onbepaalde onderwerping en volkomen begeerte om de wil van de Vader te doen. Zo wordt ons hart tot Hem getrokken, want

wij waren ongehoorzamen, afvalligen en overtreders van Gods geboden. Wist gij niet, dat Ik moet zijn...? Er is iets in Mij, zo wil Hij zeggen, dat Mij verhindert iets anders te doen dan wat Ik doe. De woorden die Ik spreek, zijn de Mijne niet, maar van Degene, Die Mij gezonden heeft. Ik doe wat ik de Vader zie doen. Wat moeten wij nu hieruit leren voor het leven der genade? Hieruit blijkt dat wij nooit buiten de Vader met Jezus kunnen handelen. Velen grijpen Jezus aan, maar kennen de Vader niet, zijn niet getrokken door de Vader, hebben het heilig recht

niet leren kennen en trachten nu buiten de Vader om tot Jezus te gaan. Maar het eerste stuk, de trekking van de Vader, slaan ze geheel over.

‘Een iegelijk dan, die het van de Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij’. Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader Die Mij gezonden heeft, hem trekke’. Alleen de getrokkenen van de Vader zijn welkom bij Jezus. Anders mag Hij wel vragen: Wie heeft u tot Mij gezonden?

Voor een benauwde van hart om zijn zonde en schuld is hier een bron van verkwikking: door een Ander. Hij voor mij, daar ik anders de eeuwige dood had moeten sterven.

Kent u deze Jezus? Hebt u werk voor Hem? Zalig wie leeft uit de werkende Jezus om dagelijks te waken aan de posten Zijner deuren.

ds. I. Kievit (1887-1954)

9.30 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Hoogvliet 16.00 uur ds. W. Silfhout; Houten 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld en 17.00 uur (H.D.) ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 17.00 uur ds. D. de Wit; Kapelle-Biezeling 15.30 uur (H.D.) ds. A.J. de Waard; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. J. van Rijswijk; Klaaswaal 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. D. de Wit; Krabbendijke 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Krimpen a/d IJssel 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Leerdam 10.00 en 18.00 uur stud. P.J. de Raaf; Leiderdorp 10.00 uur ds. M. Blok en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; Marknesse 18.30 uur ds. G. Pater; Meeuwen 18.00 uur ds. W.J. Karels; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 15.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 19.00 uur ds. M. Joosse; Moerkapelle 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. S. Maljaars; Naaldwijk 9.30 uur ds. G. Clements en 19.00 uur ds. M.H. Schot; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwerter Aa 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Nieuwerkerk 14.30 uur ds. K. Boeder; Nieuwe-Tong 10.00 en 18.00 uur stud. L. van der Kuijl; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; Nisse 14.00

uur ds. C. van Krimpen; Ooltgensplaat 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. P. Mulder; Oosterland 14.30 uur stud. L. van der Kuijl; Oostvoorne 19.00 uur ds. W. Silfhout; Oude-Tong 15.00 uur ds. P. Mulder; Poederoijen 9.30 en 18.30 uur stud. J. Beens; Poortugaal 9.30 uur ds. G. Hoogerland en 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Puttershoek 10.00 uur ds. A.P. Baaijens en 16.30 uur ds. J. Driessen; Rhenen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 15.30 uur ds. S. Maljaars; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. W. Mouw; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 18.30 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rotterdam-Centrum 15.30 uur stud. P.C. Vlot; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Soest 19.00 uur ds. B. Labee; Spijkenisse 10.00 uur ds. W. Silfhout en 19.00 uur ds. G.J. Baan; Sprang-Capelle 15.00 uur stud. J. Beens; Stolwijk 15.00 uur ds. L. Blok; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. S.W. Janse; Tholen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlissingen 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Waarde 9.30 en 18.00 uur

ds. A.J. de Waard; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 15.00 uur ds. W. Mouw; Woerden 19.00 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 9.30 uur ds. C. Hogchem; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 19.00 uur ds. W. Visscher; Zoetermeer 16.30 uur (H.D.) ds. J.J. Tanis; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 en 15.00 uur ds. G. Pater.

DINSDAG 28 JANUARI 2020

Benthuizen 19.30 uur (GBS-dienst) ds. A. Verschuure; Nieuwe-Tong 19.30 uur ds. D. de Wit; Poortugaal 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld.

WOENSDAG 29 JANUARI 2020

Aalst 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Barneveld-Centrum 19.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; Berkenwoude 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Drachten 19.30 uur ds. A. Schot; Goudswaard 19.30 uur ds. M. Joosse; 's-Gravenpolder 19.30 uur ds. G.J. Baan; Nijkerk 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Oosterland 19.30 uur ds. M. Karens; Oude-Tong 19.30 uur ds. E. Bakker; Poederoijen 19.30 uur ds. C. Hogchem; Puffershoek 19.30 uur ds. J. Schipper; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Scherpenzeel 19.30 uur stud. L. van der Kuijl; Stolwijk 19.30 uur ds. J. van Laar; Woerden 19.30 uur ds. W. Visscher.

DONDERDAG 30 JANUARI 2020

Genemuiden 19.30 uur ds. G. Pater; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. C. van Ruitenburg; Mijdrecht 19.30 uur ds. L. Blok; Naaldwijk 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Rhenen 19.30 uur (GBS-dienst) ds. C. Sonneveld.

VRIJDAG 31 JANUARI 2020

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 14.15 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 26 JANUARI 2020

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser en 15.30 uur ds. G. van Manen; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

**Herv. Kerk Yerseke Zangavond
Watersnoodherdenking
Zaterdag 1 feb. 19.30 uur
Deuren open 19.00 uur (vol=vol)
Duiveland's Mannenkoor en
Mannenkoor Ethan
Alg.leiding: oud. P. v. Vijven
Collecte t.b.v. De Beukelaar
Allen hartelijk welkom!**

**SAMENZANG MET
ANDRÉ NIEUWKOOP**

**STEPH.KERK HASSELT
D.V. ZATERDAG 25 JANUARI**

19.30 UUR • CD-OPNAME
www.naarhetconcert.nl

OOSTENRIJK - Nieuw park!

Bergen en water in zonnige deel Alpen, kerkdiensten, activiteitenteam. Ervaar de uitstekende sfeer. Safarilodges en stacaravans. Hoogseiz. v.a. slechts 495,- p.wk. 055 3030083 | es-vakanties.nl

Advertenties

Nieuw verschenen

Welbehagen voor weglopers | ds. J. Karens
Zeven preken
ISBN: 9789057413858 | 192 blz. | € 16,90

Ook in de boekhandel verkrijgbaar

www.theologieportaal.nl
Email: deschatkamer@klikSAFE.nl
Tel.: (0345) 59 93 11

De Steenrots is een organisatie die werkt vanuit een Bijbelse geloofsovertuiging. Geloof, hoop en liefde zijn drie pijlers in de zorg die De Steenrots biedt aan mensen met een psychiatrische aandoening. Voor onze beschermende woonvorm De Reling zijn wij op zoek naar een

Begeleider GGZ 24-36 uur

Ben jij op zoek naar een boeiende en afwisselende baan in een enthousiast team, neem dan contact op met Ria van der Leer. Zij vertelt jou graag meer over de functie en de mogelijkheden.

De vacaturetekst is te lezen op steenrotskatwijk.nl/vacature-begeleider

Stichting De Steenrots
Mgr. Bekkersstraat 61, 2223 AR Katwijk
071 7630800

Ben je student binnen welzijnswerk en ben je op zoek naar een leuke vakantiebaan?
Bel dan naar 071 7630800 of stuur een e-mail naar ria.vanderleer@steenrotskatwijk.nl

www.steenrotskatwijk.nl

11e BETUWSE MANNENZANG
 Grote of St. Maartenskerk in Tiel
 D.V. vrijdag 7 februari 2020, 19:30 uur
 Niet-ritmische psalmzang met
 bovenstem, orgel en trompetten!
 Toegang uitsluitend mannen
 Info: www.betuwsebovenstemgroep.nl

CONCERT OUDE MUZIEK
 1 februari 2020
 Hervormde Kerk te Waspik
 Instrumentaal Ensemble Musica
 Delectatio en Vocaal Ensemble
 Werkendam verzorgen een afwisselend
 programma met muziek van o.a. Bach,
 Buxtehude en Goudimel
 Aanvang 20.00 uur, toegang gratis.
 Collecte t.b.v. Woord en Daad

Driestar hogeschool
 Driestar educatief

Engelen

Lezing door ds. C. Hogchem
 (auteur 'De Jakobs ladder')

📖 Studium Generale
 📅 7 februari 2020, 19.45 uur
 📍 Driestar hogeschool, Gouda

www.driestar-educatief.nl/studiumgenerale

ZIE JIJ ONLINE KANSEN?

WIJ ZOEKEN EEN ONLINE MARKETEEER

Weet jij waar online de kansen liggen? En schrik je niet van termen als SEO, propositie en customer journey? Wij bieden je een veelzijdige functie, waarin je klant-behoefes en ontwikkelingen in de markt vertaalt naar onderscheidende campagnes met een aantrekkelijk abonnementsaanbod. Als online marketeer kun je bijdragen aan media met een missie!

Kijk op werkenbijemg.nl en solliciteer **vóór 30 januari 2020** via sollicitatie@erdee.nl

Erdee Media Groep APELDOORN • 055 - 53 90 222

Word jij onze nieuwe collega?

- MANAGER FINANCE (& HRM)** *Numansdorp*
- PLANNER** *Numansdorp*
- SERVICEMONTEUR** *Numansdorp*
- WEBDEVELOPER** *Numansdorp, Velp*
- VERKOPER** *Veldhoven, Numansdorp*
- MONTAGEMEDEWERKERS** *Velp, Numansdorp*

Interesse? Bel +31(0)186 655 990 of e-mail je CV naar vacature@vankootentuinenbuitenleven.nl
www.vankootentuinenbuitenleven.nl/vacature

www.kwaliteitpanty.nl
 Uw vertrouwde panty
 zonder bezorgkosten in huis!

Even heerlijk eruit in het prachtige Hoge Hexel. Vrijstaande villa op "Landgoed Het Lageveld". Voor boeking: www.novasol.nl/p/HOV207

Zorg jij voor een schone leefomgeving voor onze bewoners? De Schutse is op zoek naar **huishoudelijke medewerkers**.
www.werkenbijdeschutse.nl

Conflictbemiddeling d.m.v. Mediation voor zakelijk en privé.
Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd 'Psycholoog - Mediator NIP'.

 Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
 078 - 69 32 808 of info@rpederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

 Praktijk den Uij

- 📍 HULPVERLENING
- 📍 COACHING
- 📍 TRAINING
- 📍 TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke
 T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuij.nl
www.praktijkdenuij.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 0182-58 39 32
 Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Te huur nette vakantiewoning tussen Wekerom en Otterlo, voor 2 pers.
 Week 20 + 21 en week 24 t/m 34.
 Voor meer info: 06-30877542

Reeënlust - Elspeet
 Vanaf nu te huur: een prachtige schone chalet aan de bosrand met veel privacy en veel comfort! Geschikt voor 4 pers.
 Meer info: 06-46400906 of info@chaletreeenlust.nl

Een **nieuwe** vloer? Uw **oude** vloer schuren?
 Wij komen met vloerstalen bij u thuis.
 Eerlijk advies & u betaalt nooit teveel.
DE VLOERENKONING.NL 06-19557166

VAKANTIEVILLA rand BARNEVELD, van 7 t/m 21 aug., dichtbij centrum/

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
 Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer
 T **0318 - 526641** E info@phvanderleer.nl
 M **06 - 46376232** W www.phvanderleer.nl

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
 7461 TN RIJSSEN
 Telefoon 0548-521637

www.orgelmakerijboogaard.nl

Nieuwbouw | Restauratie - Stem- en onderhoudswerk

Bijzondere Israëlreis uitgaande van de Geref. Gemeente Moerkapelle
 Van D.V. 8 t/m 17 oktober 2020 hopen wij een reis door Israël te maken met als hoofddoel het Loofhuttenfeest mee te beleven. De vertrekgarantie is al vastgelegd en er kunnen nog enkele personen bij. Inl.: Arie en Annie Bac, email aabac@filtnet.nl, tel. 079-5933515 of Wim Freeke, w.freeke@kliksafe.nl, tel. 079-5932323.

Uw woning in Veenendaal, Achterberg, Rhenen, Renswoude, Ederveen of omgeving goed verkopen?
 Maak een vrijblijvende afspraak voor een gratis verkoopadvies met waardebepaling en scherpe offerte!

BURGLAND Makelaars
 Zandstraat 61
 3901 CK Veenendaal
 0318-628412
 www.burglandmakelaars.nl
 info@burglandveenendaal.nl

Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
 T **0180 - 42 69 55**
 E info@psychbrouwer.nl
 I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Laatste preken van JC Philpot 1 €12,50
 William Gadsby - preken €12,50 per deel
 Preken van John Kershaw €19,50 per deel
 078-6933783 hetbraambos.nl

Begrafenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begrafenisondernemingdejongh.nl
 www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Colofon

De Saambinder
 Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
 ds. G.J. van Aalst
 Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
 T 0186-576990
 E gjvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"
 ds. B. Labee
 Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
 T 0318-51 35 97
 E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:
 J. van 't Hul
 Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
 T 0651-622260
 E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan
 Verloop drukkerij
 postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
 T 078-6912899
 E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
 Familieberichten € 0,45 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
 Adreswijzigingen enz. aan:
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
 postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
 IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
 voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
 *afwijkend tarief voor:
 Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
 Mr. A.M. Berman
 3340 Culp Rd. Unit 11
 Vineland Stn. ON LOR 2EO
 T 905 562 1331
 E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
 www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

VADER HEEFT EEN SLEUTEL, DOET DE DEUR OPEN EN ZEGT LACHEND: 'TRED BINNEN, DAME'.

Ze zijn nog maar halverwege de trap, als bovenaan opeens een vrouw verschijnt. 'Hallo! Keurig op tijd. Het is beneden nog niet erg druk, dus ik dacht: Als ze nu maar gauw komen, dan kunnen we even rustig theedrinken. Zo, en dat is Elske, neem ik aan'.

Ze steekt haar hand uit en als Elske zegt: 'Dag mevrouw', lacht Marja: 'Mevrouw? Niks hoor, gewoon Marja'.

Ze neemt Elske op. 'Je bent al net zo groot als ik. Nou Willem, wat heb jij een knappe en flinke dochter. Ze lijkt niet op jou'.

'Dat weet ik al langer dan vandaag, dat ik niet knap en flink ben'. Als vader dit zegt, geeft Marja hem een klap op zijn schouder en zegt: 'Voor mij ben je knap genoeg'.

Vader heeft gelijk. Marja is een vrolijke en aardige vrouw. Ze is klein en tenger en met haar donkere, loshangende haar ziet ze er jong uit. Helemaal niet iemand om 'moeder' tegen te zeggen. De kamer is ruim en licht en aan de achterkant staan de deuren open naar een balkon. Van het balkon vandaan komt een meisje aanrennen. Natuurlijk Tessa. 'En dat is onze Tes. Maar mensen, ik ga gauw wat inschenken. Jij ook thee, Elske?' 'Alstublieft'. Elske vindt het nog vreemd om 'je' te zeggen.

Tessa komt nieuwsgierig naar haar toe, maar vader pakt haar met een zwaai op en zegt: 'Kijk Tessa, dit is Elske en wij komen bij jou wonen'. Elske, die veel van kinderen houdt, weet nog steeds niet veel te zeggen. Even krijgt ze een vreemd gevoel, dat vader zo eigen met de kleine Tessa omgaat. Tessa spartelt om los te komen en vader zet haar weer neer. Ze heeft nu meer belangstelling voor Elske.

Eerbied

Vader leest uit de Bijbel. Rhodé zit te schuiven op haar stoel en probeert de aandacht van de anderen aan tafel te krijgen. Papa zegt: 'Als je nu niet stilzit, dan kun je na het eten een kwartier op je stoel blijven zitten'.

Het woord eerbied betekent eigenlijk: iemand eer geven. Dat wil ook wel zeggen: Ontzag hebben. Wat is ontzag voor de Heere? Dat betekent dat je er diep van overtuigd bent hoe groot Hij is. Hij is een heilig God, Die geen zonde door de vingers kan zien. Petrus zegt: 'Zijt heilig, want Ik ben heilig' (1 Petr. 1:16).

Waarom is het voor jou misschien soms (of vaak?) zo moeilijk om dat kleine poosje stil te zijn en eerbiedig te luisteren, je handen te vouwen en je ogen dicht te doen? Dit zijn de momenten dat de Heere tot je spreekt en jij tot Hem mag spreken. Denk je daar weleens over na? Als koning Willem-Alexander iets tot jou persoonlijk zou zeggen, dan zou je ademloos luisteren. En als de Koning der Koningen tot jou spreekt, zou je zomaar wat tussendoor durven te zeggen of misschien zelfs aan het lachen zijn?

Dat kan en mag toch niet! De Heere ziet je op elk moment van de dag. Ook op die momenten dat je net als Rhodé bent. 'Want alzo zegt de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont en Wiens Naam heilig is: Ik woon in de hoogte en in het heilige, en bij dien die van een verbrijzelden en nederigen geest is' (Jes. 57:15). Vraag aan de Heere of de Heilige Geest je mag overtuigen van je zonden, zodat je indrukken krijgt van Zijn heiligheid! Dan ga je vanzelf je handen vouwen en je ogen sluiten, en val je vol eerbied voor Zijn voeten neer. 'Hoe heilig is Zijn Naam!'

A. JANSE-PIETERMAN, RIJSSEN

Ds. Labee over:

Vraag het maar aan een kind van de Heere

Onze dominee zegt weleens dat we moeten vragen aan een kind van de Heere hoe het genadewerk in de ziel is begonnen. Maar dat is niet zo makkelijk. Wilt u erover schrijven?

Raadsels

De vraagsteller schreef een lange mail met persoonlijke ervaringen en ondertekende met 'een bij tijden en ogenblikken hongerige ziel'. Zo zijn er wellicht meer lezers met geestelijke honger en dorst. En dan horen ze van ware christenen die kunnen vertellen van het genadewerk in hun ziel. Maar als ze om zich heen kijken, weten ze niet waar ze naar toe zouden kunnen gaan of het valt zo tegen...

Ook als predikant hebben we ervaren dat het zo anders kan gaan dan we denken. Wat een teleurstelling als mensen 'met naam en faam' geen woord kunnen uitbrengen. Maar ook andersom, en dan zou je de hele gemeente er wel bij willen hebben als iets van het genadewerk doorklinkt.

Meestal zijn het ongedachte en onverwachte ontmoetingen die de Heere gebruikt tot eer van Zijn Naam en tot onderwijs voor onbekeerden. We moesten denken aan - de in eigen ogen godsdienstige - John Bunyan (1628-1688). Als ketellapper zwierf hij door de straatjes van Bedford waar hij enkele arme vrouwen hoorde praten. We laten hem zelf aan het woord: 'Hun gesprek ging over de wedergeboorte, het werk van God in hun harten, en hoe zij overtuigd werden van hun ellendige natuurlijke staat. Zij bespraken hoe

God hun zielen met Zijn liefde in de Heere Jezus had bezocht, en met welke woorden en beloften zij verkwikt, vertroost en ondersteund waren tegen de verzoeken van de duivel. Verder spraken zij in het bijzonder over de ingevingen en de verzoeken van de satan en zij vertelden elkaar waardoor zij waren gekweld en hoe zij werden ondersteund onder zijn aanvallen. Zij bespraken ook de ellendigheid van hun eigen hart en hun ongeloof en zij veroordeelden, verachtten en verafschuwden hun eigen gerechtigheid als vuil en onvoldoende om hun enig goed te doen. Zij spraken zo'n aangename en Schriftuurlijke taal en met zulke genadeblijken in alles wat zij zeiden dat ze op mij de indruk maakten alsof ze een nieuwe wereld hadden gevonden (...).

Dat heeft de Heere gebruikt voor de man die zichzelf - in die tijd van zijn leven - zo deskundig vond in godsdienstige zaken. Bunyan schrijft: 'Toen voelde ik dat mijn eigen hart geschokt werd en mijn toestand als nietswaardig wantrouwe. Want ik zag dat in al mijn gedachten over godsdienst en behoudenis de wedergeboorte nooit bij mij opkwam, en evenmin kende ik de troost van het Woord en de belofte of het bedrog en het verraad van mijn eigen verdorvenheid (...)'.

Ja, als dat de vrucht mag zijn van het luisteren naar pelgrims op weg van Mesech naar Sion, begrijpen we de oproep van één van onze broeders in de bediening: om alles kwijt te raken en geen rust te vinden buiten de Zaligmaker van zondaren.

Raad

Als de Heere nu zulke ontmoetingen niet geeft? Waar zou je heen moeten in de tijd van Elia, die zelf dacht dat hij de enige was die wandelde in de weg van de Heere? Laten we ook onderstrepen dat we geen verwachting moeten hebben van mensenkinderen.

Hetzelfde gevaar als bij het alléén maar lezen van bekeringsgeschiedenissen ligt hier op de loer: krijgt de Heere de eer of gaat het om de vrome mens met zijn bevindingen? Deze raad blijft over: onderzoek biddend Gods Woord. Ga biddend op naar Gods huis. Gebruik de genademiddelen en de genadetijd om de Heere te zoeken. In die weg wil de Heere nóg wonderen doen. En soms gebruikt hij daarvoor - als het Hem behaagt - ook 'leesbare brieven'.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.